

Baze podataka 2

2024/25

Sadržaj kursa

- Sistemi za upravljanje bazama podataka
  - Komponente RDBMS-a
  - Skladištenje podataka
  - Izvršavanje upita
  - Kontrola konkurentnosti
  - Oporavak
- Distribuirane baze podataka

Ocenjivanje

- Predispitne obaveze 50 poena
  - Kolokvijumi – 46 poena
  - Domaći zadaci i testovi – do 14 poena (4 + bonus)
  - Prezentacije i seminarski (bonus)
    - Ukoliko zbir pređe 50, bonus se pridružuje usmenom ispitu.
- Usmeni 50 poena

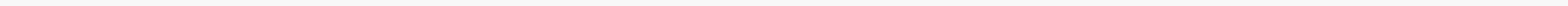
Ocenjivanje

- Predispitne obaveze 50 poena
  - Kolokvijumi – 46 poena
  - Domaći zadaci i testovi – do 14 poena (4 + bonus)
  - Prezentacije i seminarski (bonus)
    - Ukoliko zbir pređe 50, bonus se pridružuje usmenom ispitu.
- Usmeni 50 poena

Literatura

- Abraham Silberschatz, Henry F. Korth and S. Sudarshan, *Database System Concepts*, McGraw-Hill Education, Seventh edition, 2020

DBMS

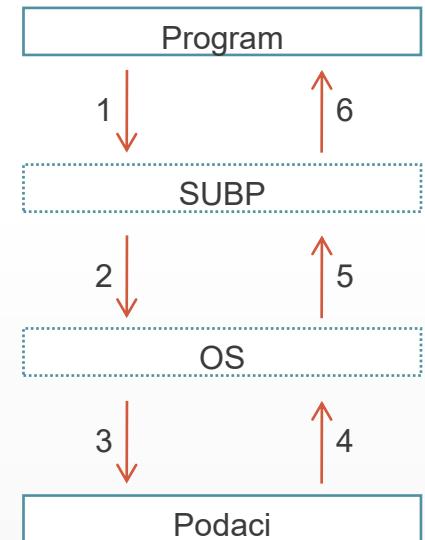
SUBP (DBMS)

Šta je?

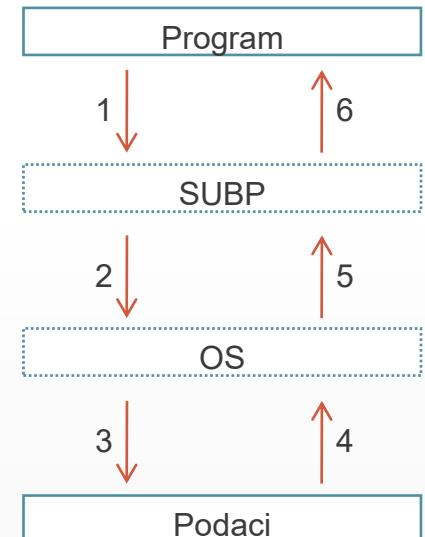
SUBP (DBMS)

- Sistem za upravljanje bazom podataka (SUBP) je softver koji omogućava aplikacijama da čuvaju i analiziraju informacije u bazi podataka.
- SUBP
  - Održava i manipuliše i podacima i metapodacima baze podataka.
  - Šta još?

SUBP (DBMS)

- Sistem za upravljanje bazom podataka (SUBP) je softver koji omogućava aplikacijama da čuvaju i analiziraju informacije u bazi podataka.
- SUBP
  - Održava i manipuliše i podacima i metapodacima baze podataka.
  - Obezbeđuje:
    - Jednostavni modeli podataka – korisnik nije svestan fizičke organizacije podataka, podatke organizuje prema modelu koji SUBP podržava (ove godine relacioni model)
    - Jednostavan jezik za komunikaciju / upravljanje podacima
    - Optimizovano izvršavanje upita
    - Obezbeđen višekorisnički rad i kontrolu pristupa
    - Obezbeđena podrška za paralelno izvršavanje više poslova istovremeno
    - Obezbeđen oporavak od pada sistema

SUBP (DBMS)

- Sistem za upravljanje bazom podataka (SUBP) je softver koji omogućava aplikacijama da čuvaju i analiziraju informacije u bazi podataka.
- DMBS opšte namene je dizajniran da omogući definisanje, stvaranje, ažuriranje, postavljanje upita i administraciju baze podataka.
- SUBP
  - Održava i manipuliše i podacima i metapodacima.
  - Obezbeđuje:
    - Oporavak od pada sistema,
    - Konkurentni pristup,
    - Brzi razvoj aplikacija,
    - Integritet i sigurnost podataka.

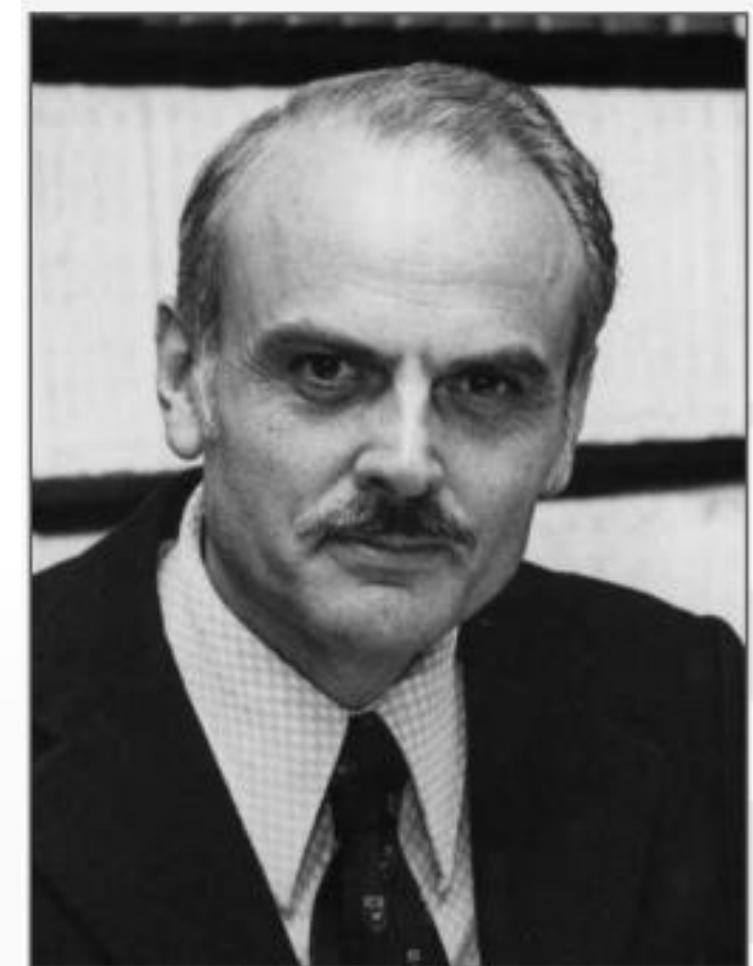

Rani DBMS sistemi

- Aplikacije baze podataka su bile komplikovane za izgradnju i održavanje.
- Čvrsta sprega između logičkih i fizičkih reprezentacija podataka.
- Pre stvaranja i produkcije baze smo morali (bar otprilike) znati koje upite će aplikacija izvršavati.

Relacioni model podataka

- Predložen 70tih.
- Uvedena **apstrakcija podataka**
- Smeštanje baze u jednostavne strukture
  - Jezik visokog nivoa za pristup podacima
  - DBMS sam definiše strategiju izvršavanja komandi
  - Fizička implementacija/organizacija podataka prepuštena DBMS-u

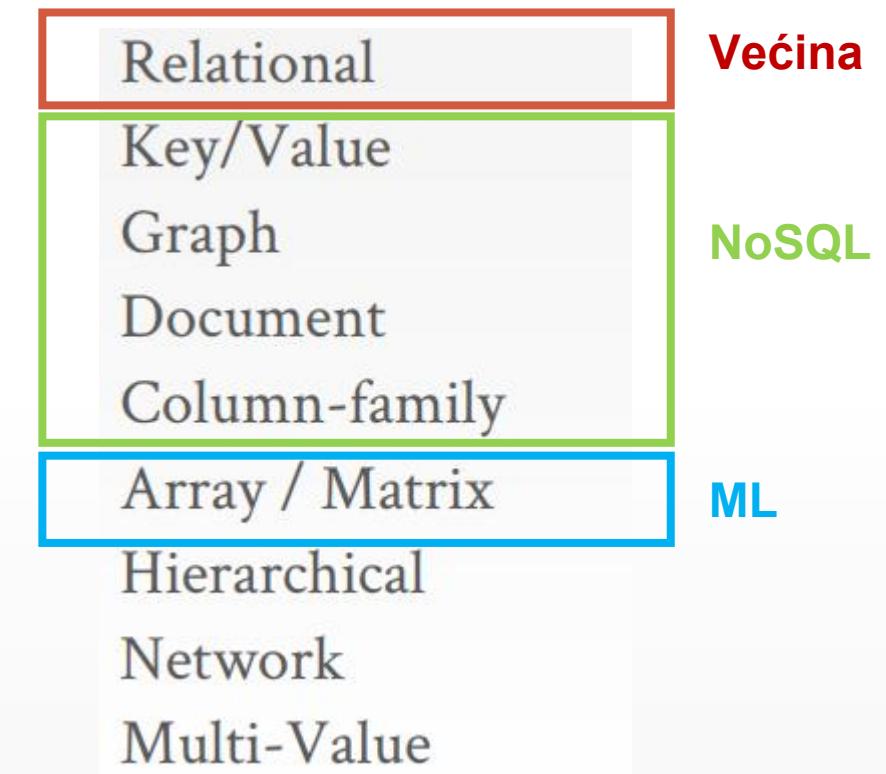
Edgar F. Codd

Model podataka

- Šta je model podataka, a šta šema baze podataka?

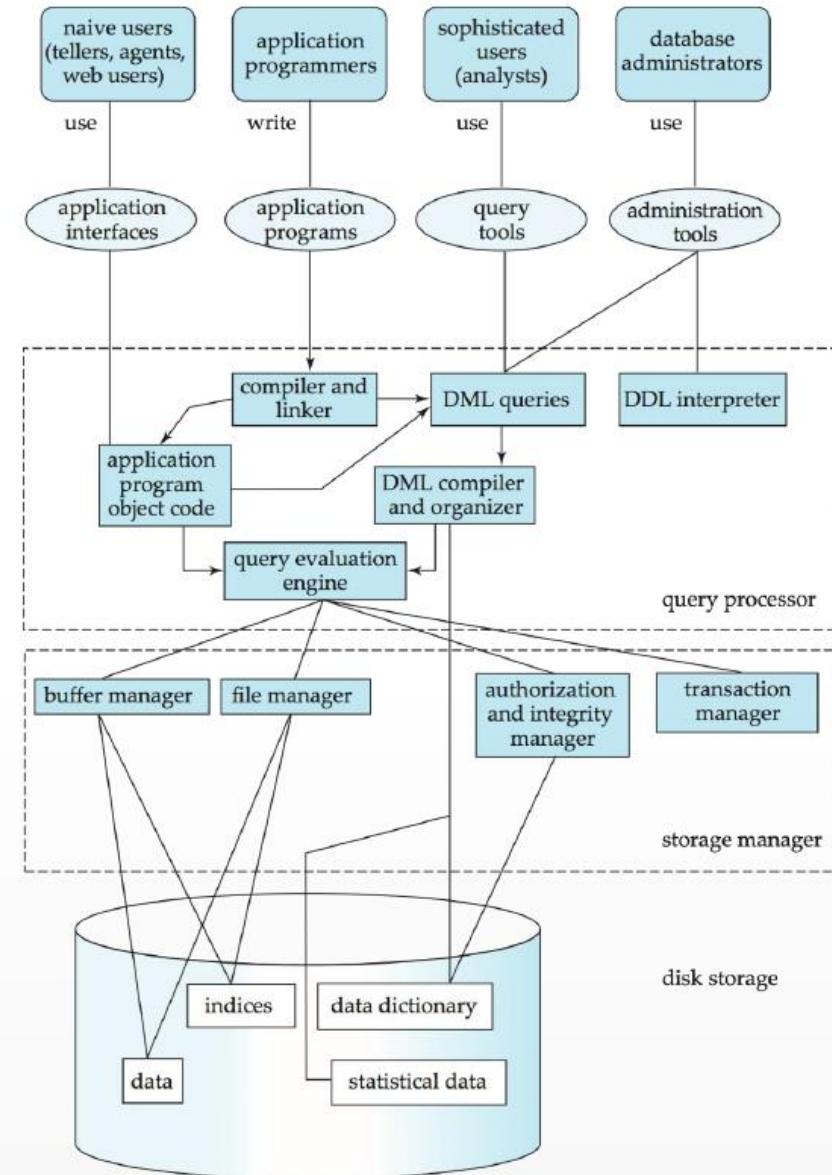
Model podataka

- Model podataka je skup koncepata za opisivanje podataka u bazi podataka.
- Šema je opis određene kolekcije podataka, koristeći dati model podataka.

ARHITEKTURA DBMS-a

- Prevodenje i izvršavanje upita
- Upravljanje transakcijama i kontrola konkurentnosti
- Upravljanje memorijom
- Vođenje logova i obazbeđivanje oporavka
- Upravljanje internom memorijom
- Organizacija podataka unutar fajlova

ARHITEKTURA DBMS-a

- Prevodenje i izvršavanje upita
- Upravljanje transakcijama i kontrola konkurentnosti
- Upravljanje memorijom
- Vođenje logova i obazbeđivanje oporavka
- Upravljanje internom memorijom
- Organizacija podataka unutar fajlova

